

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/98/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918206736
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6918206736.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej B. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Y. T., prechodne bytom P. Q. XX, XXX XX P. Q., zastúpená opatrovníčkou L. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. Q. XX, XXX XX P. Q., v konaní o zaplatenie 180,20 € s príslušenstvom o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 17Csp/152/2018-180 zo 4. marca 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti II. výroku o nároku žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanej mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel v celom rozsahu žalobe o zaplatenie sumy 180,20 € s 8 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 24. 06. 2017 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 28. 07. 2008 zmluvu o bežnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX a zmluvu o povolenom prečerpaní k účtu a v rovnaký deň aj zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty. Zmluva o bežnom účte bola zriadená za účelom poberania dávok sociálneho zabezpečenia žalovanej zo Sociálnej poisťovne, a. s. Bratislava. Za žalovanú podpísala všetky zmluvy súdom ustanovená opatrovníčka L. Q. z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1Ps/9/2006-31 z 24. 10. 2006, právoplatným 20. 11. 2006 bola B. Q. pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Nárok na náhradu trov prvoinštančného konania priznal súd prvej inštancie žalobcovi podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) pre jeho plný úspech v konaní.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie prostredníctvom súdom ustanovenej opatrovníčky podala odvolanie žalovaná len v časti druhého výroku, ktorým okresný súd priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odvolaní žalovaná zdôraznila, že si je vedomá svojej povinnosti zaplatiť žalobcovi 180,20 € s príslušenstvom a dlh vznikol len z dôvodu, že popri chorobe úplne zabudla splniť svoju povinnosť, svoju nebanalivosť ľutuje a je ochotná zaplatiť priznanú istinu s príslušenstvom žalobcovi, ale nie aj trovy konania z dôvodu, že je zdravotne ťažko postihnutá, je držiteľom preukazu ZŤP a tak vie, že je oslobodená od súdnych poplatkov. V závere uviedla: „Z dôvodu opatrnosti podávam aj námietku premlčania“.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej odmietol, že by akákoľvek časť ním uplatneného nároku bola premlčaná. K ukončeniu zmluvného vzťahu zo zmluvy o bežnom účte došlo 25. 11. 2015. Premlčacia doba na uplatnenie nárokov z tejto zmluvy mohla začať plynúť najskôr 26. 11. 2015 a žaloba bola na súd podaná 23. 11. 2018. Žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali žalovaný nárok. Žalobca navrhol potvrdiť rozsudok okresného súdu, alternatívne odmietnuť odvolanie žalovanej.

4. Posudzujúc odvolanie žalovanej v súlade s § 124 ods. 1 C. s. p. podľa jeho obsahu, ktoré nie je v rozpore s odôvodnením odvolania, dospel odvolací súd k názoru, že odvolanie žalovanej smeruje len proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, keď napriek vznesenej námietke premlčania bez odôvodnenia, ku ktorému nároku túto námietku vznáša, žalovaná opakovane zdôrazňovala, že si je vedomá svojej povinnosti zaplatiť žalobcovi dlžnú istinu s príslušenstvom, veľmi ľutuje, že túto svoju povinnosť nespĺnila, chce si ju splniť, ale nie je ochotná hradiť trovy konania. Po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že pre rozhodnutie vo veci nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, aby odvolací súd musel podľa § 385 ods. 1 C. s. p. nariadiť odvolacie pojednávanie dospel odvolací súd k názoru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné z hľadiska jeho odôvodnenia, napriek tomu formálne podľa § 388 C. s. p. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a to len z dôvodu, že okresný súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov a o povinnosti žalovanej zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi nevykonateľným výrokom.

5. Zistenia súdu prvej inštancie, že nesvojprávna žalovaná zastúpená súdom ustanovenou opatrovníčkou L. Q. uzavrela s právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a. s. Bratislava zmluvu o bežnom účte s povoleným prečerpaním účtu a zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty dňa 28. 07. 2008 sú potvrdené listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu. Žalovaná podľa znaleckého posudku vypracovaného pre účely konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony sa nevie pohybovať v bežných realitách a nedokáže sa rozhodovať správne s domyslením dôsledkov svojich rozhodnutí, je ľahko manipulovateľná a ovplyvniteľná. Z vymedzenia práv a povinností opatrovníčky v rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1Ps/9/2006-31 a správ o majetku žalovanej je zrejmé, že s celým majetkom nesvojprávnej hospodári jej matka - opatrovníčka. Dlhom zo zmluvy o bežnom účte zaťažila žalovanú jej opatrovníčka. K takémuto záveru dospel odvolací súd na základe informácie zistenej z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1P/493/2007, v ktorom opatrovníčka nesvojprávnej L. Q. žiadala súd o schválenie právneho úkonu, ktorý v mene žalovanej uzavrela so Slovenskou sporiteľňou, a. s. Bratislava, išlo o zmluvu o splátkovom úvere na 1 327,75 €. V tomto konaní, ktoré skončilo späťvzatím návrhu na schválenie právneho úkonu v mene nesvojprávnej sú žurnalizované správy opatrovníčky B. Q. o majetku pozbavenej spôsobilosti na právne úkony a v jednej z nich zo 7. októbra 2015 už opatrovníčka oznamovala súdu, že pre nepovolené prečerpanie bude žiadať zrušenie bankového účtu žalovanej slúžiaceho na vyplácanie invalidného dôchodku zo sociálnej poisťovne.

6. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku žalobcu na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej je plne v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. vyjadrujúcim zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Rozhodnutím súdu nebola žalovaná pozbavená spôsobilosti mať práva a povinnosti v zmysle § 7 Občianskeho zákonníka, iba spôsobilosti vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti podľa § 8 Občianskeho zákonníka. Znamená to, že ak žalovaná nebola úspešná v sporovom konaní, vznikla jej povinnosť (i keď je pozbavená spôsobilosti na právne úkony) zaplatiť úspešnému žalobcovi v spore náhradu trov konania. Tvrdenie žalovanej v odvolaní, že ako držiteľ preukazu ZŤP je oslobodená od súdnych poplatkov je bez relevancie k predmetu odvolacieho konania. Odvolací súd nerozhoduje o povinnosti žalovanej zaplatiť štátu súdny poplatok, ale o jej povinnosti zaplatiť ako neúspešnej strane sporu úspešnému žalobcovi trovy konania.

8. V odvolaní žalovaná v podstate žiada, aby odvolací súd podľa § 257 C. s. p. nepriznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Za dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 257 C. s. p. považuje jedine skutočnosť, že je žalovaná zdravotne ťažko postihnutá osoba. Súdu prvej inštancie žalovaná nevytyka žiadnu konkrétnu nesprávnosť rozhodnutia, ňou uvádzané dôvody odvolania by bolo možné zahrnúť

jedine pod ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci v časti rozhodnutia o trovách konania pre neaplikované ustanovenie § 257 C. s. p.

9. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 118/2017 z 8. marca 2017 je aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom. Ustanovenie § 257 C. s. p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal náhradu trov konania tomu účastníkovi, ktorému inak patrí ich náhrada. Dôvodom na použitie uvedeného ustanovenia môžu byť len okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré Civilný sporový poriadok neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa treba prihliadnuť na osobné, zárobné, majetkové a iné pomery účastníkov, procesný postoj účastníkov a to na oboch stranách sporu, okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov, pričom hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktoré jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania.

10. Odvolací súd nezhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi v spore a to ani z dôvodu osobného statusu žalovanej ako osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony poberajúcej len invalidný dôchodok z dôvodu, že opatrovníčka žalovanej, ktorá je zodpovedná za riadne hospodárenie s majetkom pozbavenej svojprávnosti už v októbri 2015 mala vedomosť o tom, že povolené prečerpanie na sporozáručovom účte v Slovenskej sporiteľni, a. s. Bratislava sa stalo nepovoleným prečerpaním a že žalovaná dlhuje žalobcovi určitú sumu. Napriek tomu bez súdneho sporu, ktorý začal až 26. 11. 2018 dobrovoľne žalovaná (zastúpená opatrovníčkou) dlh neuhradila, čím zbytočne vyvolala súdny spor, v ktorom vznikli žalobcovi náklady spojené s jeho právnym zastúpením. Postoj žalovanej (zastúpenej opatrovníčkou) k plneniu svojich povinností neodôvodňoval aplikáciu ustanovenia § 257 C. s. p.

11. Zmena rozsudku súdu prvej inštancie v časti o nároku žalobcu na náhradu trov konania súvisí len s nesprávne formulovaným výrokom rozhodnutia prvoinstančného súdu o nároku žalobcu na náhradu trov konania. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/41/2016 z 25. 05. 2017 rozhodnutie o trovách priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.), pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník už len o výške náhrady trov konania čo znamená, že v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. sa nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. O tejto povinnosti musí byť rozhodnuté súdom rozhodujúcim o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Lehotu na plnenie určil odvolací súd na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

12. Rovnakým spôsobom podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. rozhodol odvolací súd aj o nároku žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania, v ktorom v celom rozsahu uspel. Aj v prípade náhrady trov odvolacieho konania bude rozhodovať o výške trov odvolacieho konania súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C. s. p. Z tohto dôvodu aj lehota na plnenie náhrady trov odvolacieho konania je viazaná na právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).